

”En fascinerende billedverden – anskuelsesundervisningen og dens tavler”

Bogen fortæller i billeder og tekst om det pædagogiske nybrud, som anskuelsesundervisningen betød i 1800-tallets 2. halvdel

Bogen beretter om anskuelsesundervisningsformens mål og metoder og om de pædagogiske tænkere og de nationale foregangsmænd og -kvinder, der medvirkede til metodens udbredelse. Anskuelsesundervisningens udbredelse vandt i Danmark frem i den sidste del af 1800-tallet, og da faget blev skolefag i 1899, betød det en blomstringstid for dansk tavleproduktion; den varede frem til slutningen af 1930'erne.

Tavlerne åbnede en ny verden for børn i både byen og på landet, ja, selv i den mindste almueskole i afsides egne af Danmark. Netop fordi tavlerne fascinerer, er de bogens fokus, og teksten uddyber tavlernes pædagogik, emne- og motivvalg og historie. Her belyses også metoder og principper i anskuelsespædagogikken, hvor elevernes egne iagttagelser, støttet af klassesamtalen med læreren, ligger til grund for begrebsdannelse og videre læring. Hertil kom tavlernes tilblivelsesproces, for en af årsagerne til, at billederne også i dag fascinerer, er, at dygtige forlagsfolk dels fandt frem til højt anerkendte kunstnere i samtiden og støttede dem i den pædagogiske tilrettelæggelse, dels udviklede kvalitetsbevidste og prisbillige produktionsformer, så enhver skole kunne få råd til at anskaffe et pænt antal tavler.

Billederne af tavlerne er bogens omdrejningspunkt, og det har været forfatterens ambition dels at gengive de undertiden slidte tavler så naturtro som muligt, dels at teksten ”kommer kompasset rundt” i fortællingen om tavlernes historie, brug i skolefagene og deres ”efterliv” i skoler og på Danmarks Pædagogiske Bibliotek. Bogens layout er derfor en helt særlig præstation med hele 68 helsidesreproduktioner foruden mange andre billeder.

Stor inspiration har forfatterne hentet i databasen over anskuelsesbilleder, som kan tilgås via skolehistorie.au.dk.

Bogen, der har fået økonomisk støtte af både Veluxfonden og privatdonationer, kan erhverves hos Jonstrupsamlingens Venner og koster 150 kr. + eventuel porto.